

Glas za veznikov

Leto II - Št. 315

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 4 lire

TRST, četrtek 27. junija 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 12 Telefon št. 93354 in 94453

UGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovski L. 27, mrtvaski L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 45. Dveki n vstet. Pridržljivo v naprej. Oglase sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 4 (zaostale L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Sinoči nobenega sporazuma na izrednem zasedanju v Parizu

ZAČASNA INDIJSKA VLADA

Novi Delhi, 27. junija
Britansko vladno odposlanstvo in indijski podkralj maršal lord Wavell sta v stiku s ministri vladne vladne v Londonu glede prihodnje uradne objave načrta za začasno indijsko vladno. Dobro poučeni krogi trdijo, da bo morda ta izjava izdana v prihodnjih 24 urah. Po vseh, ki izhajajo od kongresa, je britansko odposlanstvo opustilo načrt o sestavi začasne vlade iz štirinajstih članov, ki so ga mislili uresničiti, a ga je kongresna stranka odklonila. Poročajo, da nameravajo trije britanski ministri, sir Stafford Cripps, lord Patrick Lawrence in Albert V. Alexander zapustiti Indijo ob koncu tega tedna. V kongresu kongresni mislijo, da bo po njihovem povratku britanska vlada objavila nove temelje za začasno vladno.

MONGOLIJA PROSI ZA SPOJEM MED ZDRUŽENE NARODE

New York, 27. junija
Ljudska republika Mongolija, ki leži med Sovjetsko zvezo in Kitajsko in je tesno povezana s Sovjetsko zvezo, je poslala generalnemu tajniku Združenih narodov Trygve Lieju brojuro, v kateri prosi, da bi postala članica Združenih narodov. V brojuri je mongolski ministri predložili Chai Balsan prošnjo Varnostni svet in glavno skupščino za sprejem v članstvo in opozorilo na dejstvo, da se je ljudstvo te republike udeležilo boja antifašističnih držav na strani Združenih narodov s tem, da je prispevalo k boju s materialnimi viri, ki jih je stavilo na razpolago svojemu velikemu sosedu Sovjetski zvezi. Ministri predložili je izjavili, da je republika pripravljena podvreči vsi obveznosti, ki izhajajo iz listine Združenih narodov.

Trpljenje Rusije

Urednik znane ameriške revije je "Harper's" John Fischer se je nedavno vrnil iz Ukrajine, kjer je tri mesece nemoteno potoval v sodelstvu uradnika ustanove UNRRA. Fischer pravi, da se mu zdijo ruševine Poltava in Kremenčuga astrašne kot v Berlinu (ki je po njegovem mnenju najbolj porušeno mesto v Evropi). Harkov je le malo bolj. Veliki "Donbas", t. j. industrijsko področje ob reki Donu, je ena sama razvalina. Malo boljše je v isto poljedelskih okrajih.
Na delih je obnova precej napredovala, vsaj v primeri z mestom. Povprečna vas je do ene tretjine obnovljena z lepimi in toplimi lesenimi hišami ter dobrih slamatnih strehami. Ukrajina je najbogatejša svetovska pokrajina. Leto in pol spomladan pooseja 80% normirane setve, toda spomladanske suše so do polovice uničile letošnjo setev.

POROČILO GENERALA GUISANA

Bern, 27. junija
Pesencem obeh zveznih zbornic so izročili poročilo generala Guisana, vrhovnega poveljnika švicarske vojske, o aktivni vojaški službi v Švici v vojnih letih 1939-1945. V tem poročilu predlaga general Guisan prenehanje švicarske vojske, posebno na priporočila, da bi imela vojska vrhovnega poveljnika ne samo v vojnem, ampak tudi v mirnem času, ker bi bila za vrhovnega poveljnika, ki bi ga imenovali v zadnjem trenutku, zelo težko ukreniti takoj vse potrebne.

Francoska vprašanja

Deflacija in revizija volivnega zakona

Pariz, 27. junija
Bidault je predsedoval prvi seji svoje vlade, na kateri so razpravljali o izjavi, ki jo bodo danes prečitali pred zbornico. Istočasno se je vršila na sedcu generalne konfederacije dela seja z razpravo o sedanjem položaju, ki je nastal zaradi udeležbe komunistov v vladi na temelju povsja mezd, ki daleko ne zadovoljuje zahtev konfederacije, ki so jih prvotno podpirali.
Kakor poudarja neki list, je volična prednost za Bidaulta, da deluje njegova vlada na omejenih teme-

Novi Molotovljev predlog Bevin in Byrnes odklonila

PARIZ, 27. junija — Štirje zunanji ministri se niso sporazumeli o življenjsko važnem vprašanju Trsta na posebnem neuradnem zasedanju, ki se je končalo 10 minut po polnoči. Zasedanje so sklicali na zahtevo sovjetskega zunanjega ministra Vjačeslava Molotova. Molotov je predložil, da bi Trst postal avtonomno področje pod jugoslovansko suvereniteto, toda upravljanj po statutu, ki bi ga odobrile štiri velesile. Ni se mogel sporazumeti z nobenim predlogom, ki ne bi upošteval jugoslovanske želje po suverenosti nad tem področjem, ali »kakršno koli odločitvijo nedoločnega značaja«. Predložil je reprezentativno zbornico, voljeno s splošno volilno pravico, pod nadzorstvom štirih velesil, medtem ko bi odgovornost nad posli normalnega upravljanja morala ostati Jugoslaviji.
Kot »skrajno koncesijo« je Molotov izjavil, bi bil pripravljen sporazumeti se za mešano jugoslovansko-italijansko suverenost nad Trstom, z reprezentativno zbornico, voljeno s splošno volilno pravico ter z dvema guvernerjema, enim Jugoslovancem in enim Italijanom. Poleg svojega načrta o Trstu je Molotov sporočil ministrom, da se v nadalje podpira sovjetsko črto italijansko-jugoslovanske meje, ki bi jo mogli popraviti z majhnimi spremembami v korist Italijanom.

Molotovljev predlog je ugovarjal tako britanski zunanji minister Bevin, kakor tudi zunanji minister Združenih držav Byrnes.

Byrnes je izjavil, da dokazana dejstva zelo podpirajo italijanske zahteve po Trstu z mejo, ki temelji na francoski črti.
Byrnes je dejal, da z ozirom na to, da se predstavniki štirih velesil znašli pred dvema spornima vidikoma, zelo priporoča, da bi dovolili 21 narodom na mirovni konferenci, da odločijo. Byrnes je dodal, da bi vsak sklep v tem smislu podpirale Zružene države.
Potem ko so ostali zunanji ministri odklonili Molotovljev predlog o Trstu, so z zasedanjem nadaljevali z razpravi brez zaključkov do polnoči in 10 minut.
Predstavniki štirih velesil se bodo danes ponovno zbrali ob 18 uri (tržaški čas), ko bodo pričeli razpravljati o romunski pogodbi.
Molotov je pustil, da sta pred njegovima dvema alternativnima predlogoma o tržaškem vprašanju dala svoj komentar tako maršal Tito kakor italijanski ministri predsednik De Gasperi, ki sta javno izjavila, da ne bosta podpisala nikake mirovne pogodbe, ki bi odvzela Trst kateremu koli izmed obeh narodov. Molotov je kritiziral tako zvan Bidaultov načrt za internacionalizacijo Trsta kot predloženo jugoslovansko in nezadovoljivo pravilne želje. Jugoslavije. Poudaril je, da ne smemo Italijo kot bivalo sramotne dele postaviti v isto vrsto z Jugoslavijo, ki se je, tako je dejal, vedno borila na strani zaveznikov.
Byrnes je dejal, da popolnoma priznava »zavezniški status« Jugoslaviji, toda čuti, da so le stori velike napore, da bi jo zadovoljili. Poudaril je, da sta z Bevinom in z njegovimi kompromisi na predlagano etnično črto, ko so se sporazumeli, da sprejmejo črto, ki jo je priporočila Francija.

Byrnes je podal podrobne stilske koncesije, ki so jih zahodne sile že dale v korist Jugoslaviji. Od vsega področja Julijske krajine, bi dobila Jugoslavija 3120 kvadratnih milj s 540.000 prebivalci na podlagi predloga zahodnih sil.
Od teh je 376.000 Jugoslovancov in 128.000 Italijanov. Na drugi strani bi pa Italija dobila samo 565 kvadratnih milj Julijske krajine s 423.000 prebivalci. Od teh 423.000 je 278.000 Italijanov in 115.000 Jugoslovancov.
Byrnes je opredelil Molotovljev alternativni predlog za Trst kot »neizvedljiv«. Rekel je, da je prvi Molotovljev predlog isto, kakor če bi dal Trst in okolico Jugoslaviji in misli, da bi ga zato Italijanci krakovno prebivalstvo ne moglo sprejeti, kljub ustavi, ki bi jo te-

Byrnes je podal podrobne stilske koncesije, ki so jih zahodne sile že dale v korist Jugoslaviji. Od vsega področja Julijske krajine, bi dobila Jugoslavija 3120 kvadratnih milj s 540.000 prebivalci na podlagi predloga zahodnih sil.

Ob zaključku zasedanja, je Molotov izjavil, da meni, da predstavljata njegova kompromisna predloga važne koncesije s strani sovjetske delegacije. Izrazil je svoje nezadovoljstvo, ker niso njegovi trije kolegi sprejeli nobenega izmed obeh predlogov.

Včerajšnje zasedanje
Popoldnanska seja ministrov je trajala več kot dve uri in pol in nato so napovedali posebno sejo za sinoči na Molotovljev zahtevo. Dopisniki iz Pariza menijo, da more biti ta seja bistvena točka, ki bo odločila o uspehu ali neuspehu konference. Dopisnik BBC iz Pariza je sinoči pripomnil, da se se začel upi konference do pred kratkim precej dobri, toda nenadoma je prišlo sprememba in zgostila so se nasprotja, ki jih je bilo nemogoče rešiti. Dopisnik pripominja, da se je to zgodilo po petkovih tajnih sejah, med katero so razpravljali o vprašanju Trsta in italijansko-jugoslovanske meje. Bilo je po tej tajni seji, ko je Byrnes svetoval, naj ministri čimprej zaključijo svoja dela in skličejo mirovno konferenco za 15. julij.

Po sobotni seji, da ponovno najvajo izjavo dopisnika BBC, Molotov ni delal drugega, kot ovirati potek razpravljanj in podaljševal vsako od teh z očitnim namenom, da prepreči napredek konference. Vsekakor je v tem času dajal le toliko privoljenj, da jo je vzdržal pri življenju. Dopisnik se vprašuje če je bilo Molotovljevo zadržanje morda posledica dejstva, da je pričakoval novih navodil iz Moskve o vprašanju Trsta in italijansko-jugoslovanske meje. To — zatrjuje dopisnik — bi pojasnjevalo, da partijski opazovalci kljub vsemu, še vedno menijo, da more konferenca doseči sporazum.

Po vseh agencijah USIS so na popoldnanski seji zunanji ministri razpravljali o gospodarskih dolžnostih mirovni pogodbi z Romunijo in ostalimi balkanskimi državami.

Plovba po Donavi
Včeraj popoldne so ministri predali v nadaljeval preučevanje britanski kompromisni predlog, po katerem bi namesto posebnega člena v pogodbi z Romunijo, štirje veliki podpisali izjavo, v kateri bi izrazili svojo namero, da je trgovska plovba po Donavi in po njenih pritokih, prosta in odprta vsem narodom. Izjava bi obvezovala 4 sile, da bi storile vse potrebne korake, da bi zagotovili pristop podonarskih držav

EKSPLOZIJA V SKOTSKEM PRISTANIŠČU

Stranraer (Skotska), 27. junija
Poročajo o siloviti eksploziji v vojaškem pristanišču v Stranraeru. Nesreča je nastala med prevažanjem streliva, ki so ga nameravali uničiti. Pri nesreči je bilo ubitih 7 vojakov, devet je bilo težko in sedemnajst lažje ranjenih. Četa vojakov je razkladala strelivo s tovornih avtomobilov, ko se je pristanišče strelo od silovite eksplozije. Vozok nesreče se niso nagnili, domnevajo pa, da so iz previdnosti pritisnili na vžigalnik.

Molotov je dejal, da misli, da ne bi bilo pametno predložiti tržaškega vprašanja takšni konferenci, preden ga ne bi rešili predstavniki štirih velesil. Takšen postopek — je dodal — bi brezpogojno povzročil trenja in bi ločil mirovno konferenco na dva tabora.

Francoski ministri predsednik Bidault je ponovno vztrajal na pravičnih meji, ki jo je priporočila njegova država, toda ni obrazložil tako zveznega enarša Bidaulta za internacionalizacijo Trsta, ki ga je niso objavili.

Ob zaključku zasedanja, je Molotov izjavil, da meni, da predstavljata njegova kompromisna predloga važne koncesije s strani sovjetske delegacije. Izrazil je svoje nezadovoljstvo, ker niso njegovi trije kolegi sprejeli nobenega izmed obeh predlogov.

Včerajšnje zasedanje

Popoldnanska seja ministrov je trajala več kot dve uri in pol in nato so napovedali posebno sejo za sinoči na Molotovljev zahtevo. Dopisniki iz Pariza menijo, da more biti ta seja bistvena točka, ki bo odločila o uspehu ali neuspehu konference. Dopisnik BBC iz Pariza je sinoči pripomnil, da se se začel upi konference do pred kratkim precej dobri, toda nenadoma je prišlo sprememba in zgostila so se nasprotja, ki jih je bilo nemogoče rešiti. Dopisnik pripominja, da se je to zgodilo po petkovih tajnih sejah, med katero so razpravljali o vprašanju Trsta in italijansko-jugoslovanske meje. Bilo je po tej tajni seji, ko je Byrnes svetoval, naj ministri čimprej zaključijo svoja dela in skličejo mirovno konferenco za 15. julij.

Po sobotni seji, da ponovno najvajo izjavo dopisnika BBC, Molotov ni delal drugega, kot ovirati potek razpravljanj in podaljševal vsako od teh z očitnim namenom, da prepreči napredek konference. Vsekakor je v tem času dajal le toliko privoljenj, da jo je vzdržal pri življenju. Dopisnik se vprašuje če je bilo Molotovljevo zadržanje morda posledica dejstva, da je pričakoval novih navodil iz Moskve o vprašanju Trsta in italijansko-jugoslovanske meje. To — zatrjuje dopisnik — bi pojasnjevalo, da partijski opazovalci kljub vsemu, še vedno menijo, da more konferenca doseči sporazum.

Po vseh agencijah USIS so na popoldnanski seji zunanji ministri razpravljali o gospodarskih dolžnostih mirovni pogodbi z Romunijo in ostalimi balkanskimi državami.

Plovba po Donavi

Včeraj popoldne so ministri predali v nadaljeval preučevanje britanski kompromisni predlog, po katerem bi namesto posebnega člena v pogodbi z Romunijo, štirje veliki podpisali izjavo, v kateri bi izrazili svojo namero, da je trgovska plovba po Donavi in po njenih pritokih, prosta in odprta vsem narodom. Izjava bi obvezovala 4 sile, da bi storile vse potrebne korake, da bi zagotovili pristop podonarskih držav

GENERAL MARK CLARK poveljnik ameriških zasedbenih sil v Avstriji

GENERAL CLARK V MILANU

Milan, 27. junija
Z Dunaja je prišel s posebnim vlakom v Milan general Mark N. Clark s svojo asprogo in dvema otrokoma. Na kolodvoru ga je sprejel general Hume. General Clark je v gradu Sforzaco naznanil nekaj partizanov, ki so se izkazali v osvobodilnem boju.

Avstrija in Nemci

Berlin, 27. junija
V Berlinu so ugodno sprejeli odlok avstrijske vlade, da bodo dovolili bivanje v Avstriji nemškim državljanom, ki so tam prebivali pred letom 1938 in niso bili vpisani v nacistično stranko, kakor tudi raznim drugim kategorijam Nemcev, ki niso bili nacisti. V začetku so računali, da bodo izgnali iz Avstrije 150.000 Nemcev; v sporazumu med štirimi velesilami za nastanitev izgnancev na raznih področjih Nemčije je Francija izjavila, da je pripravljena sprejeti na svoje področje te Nemce iz Avstrije.

INCIDENTI V PADOVI

Rim, 27. junija
Tiskovni urad predsedništva ministrskega sveta sporoča: »Gospod Concetto Marchesi in Giuliano Pajetta sta včeraj razpravljala s predsednikom vlade o incidentih 24. junija na univerzi v Padovi ob obisku sovjetske mladišinske delegacije. Predsednik je živo obžaloval dogodek in poudaril, da je bil v popolnem nasprotju s svečanimi sprejemji, ki so do zdaj sprejemali Sovjete po vsej Italiji. Kesneje došla obvestila v notranjem ministru pravico, da je šlo za demonstracijo neke skupine tržaških študentov, ki so hoteli protestirati proti sovjetskemu stališču o vzhodni meji Italije. Obžalovanja v zvezi s tem dogodom so bila v izjavi, da je trajala vse do preteklega ponedeljka. Po posegu švaržer reda pa se je prefekt v Padovi opravičil gostom in povzročil razpravljanje med mladimi Sovjeti in mladimi Tržančani. Razgovor je potekel mirno in je končal s tem, da so se tržaški dijaki opravičili, sovjetski pa izjavili, da se bodo zanimali. Predsednik vlade je nato poslali pismo v Moskvi, naj izrazi vladi Sovjetske zveze obžalovanje italijanske vlade.

ZITNI PRIDELEK V KANADI

London, 27. junija
Po zadnjih uradnih podatkih, so dobri upi, da bo letos pridelek žita v zahodni Kanadi normalen.

Na Mihajlovičevi razpravi

Usoda ameriških letalcev

Priča Trifunović

Beograd, 27. junija
Neko včerajšnje poročilo »New York Timesa« javlja, da je pri zasliševanju na Mihajlovičevi razpravi nekdo pričal opisala zajetje 4 ameriških letalcev, katerih imena so še vedno na listi pogrešanih, ki jo je izdalo ameriško vojno ministrstvo. To se je zgodilo 6. junija 1944. Prijeli so jih četniki.
Priča Milenko Jovanović, bivši sodnik iz Valjeva, je izjavil, ko je videl ameriške avijatčarje, da niso bili ranjeni ter so zahtevali, naj jih odpeljejo na partizansko poveljstvo, medtem ko je trdil četniški častnik, ki jih je imel priprte, da jih je treba poslati Mihajloviču.

Je zahteval, da mu dovolijo čes, da bi preuči predlog.
Ministri so se sporazumeli o načrtu, da se predložijo svojim namestnikom formalno izdelavo člena, ki obvezuje Romunijo, da vrne vse dolžne lastnine Združenih narodov. To predstavlja popravek Molotovljevemu glede na njegov prejšnji predlog, ki ga je postal popoln, po katerem bi se vrnitev morala izvršiti v skladu s uskim dvostranskim preteklim ali bodočim sporazumom. Byrnes pa je ugovarjal, da ameriški senat ne bi bil pripravljen obvezati se za tako dvoumen člen, ko bo moral ratificirati pogodbo z Romunijo.

Pozneje je Miloš Trifunović, ministri predsednik v avgustu in septembru 1. 1943 in bivši minister za vzgojo v londonski vladi prikal kot obremenjena priča ter nastopil v obrambo bivšega veleposlanika v Združenih državah Konstantina Fotika. Glede na trditve oboje, da je Fotić delal za razpad Jugoslavije, je izjavil, da je Fotić bil predsednik Rooseveltu in ga zaprosil pomoči za Jugoslavijo.

Sodišče obtožuje Fotika, da je pomagal neki ženi iz znane bogate družine v Beogradu.

Tito ne bo podpisal nobene poandbe če Jugoslavija ne bo dobila Trsta

BEograd, 27. junija — Ravnatelj agencije Tanjug je stavil predsedniku vlade federativne ljudske republike Jugoslavije maršalu Titu vprašanje:

«Kaj mislite in kaj bi mogli reči o poteku konference predstavnikov štirih velesil v Parizu in o raznih predlogih, ki se pojavljajo v tujem tisku o vprašanju Trsta in Julijske krajine, kakor tudi o stališču italijanske vlade, da ne bo podpisala mirovne pogodbe, če ta ne bo povoljna za Italijo?»

Ravnatelj agencije Tanjug je dobil na zastavljeno vprašanje sledeč odgovor:

«Priznam, moram, da mi je zelo težko ali skoraj nemogoče odgovoriti na prvi del vprašanja, a to je stališče predstavnikov zahodnih zaveznikov velesil na konferenci v Parizu proti upravičenim zahtevam Jugoslavije do Julijske krajine in Trsta. Narodi Jugoslavije morajo res z ogorčenjem ugotoviti, da je pri predstavnikih zahodnih, v dobi vojne zaveznikov velesil, popolno nerazumevanje za upravičene zahteve Jugoslavije, za ogromne žrtve in prispevke Jugoslavije v vojni. Tako sovražno stališče teh predstavnikov preseka vsa demokratična javnost sveta, ki pričakuje, da bodo popravili krivice preteklosti in ugodili upravičenim zahtevam Jugoslavije do Julijske krajine in Trsta.

«O izjavi de Gasperija menim, da je ta rezultat pomanjkanja vsake zavesti odgovornosti in logike. Nima nobene pravice, da daje take izjave predstavnik napadalne in premagane sile. Do takih izjav bi imeli pravico samo tisti, ki so bili žrtve napadalnosti in zmaga-valci, a med njimi ima Jugoslavija v vsakem primeru eno izmed prvih mest. Če Italija ne bi bila nahujskana na take izjave in nesmiselne izjave, s strani nekaterih članov Združenih narodov, si de Gasperi ne bi dovolil izjaviti nekaj takega. Če bi pri vseh naših zaveznikih prevladoval duh pravice, bi se morala vsaka bivša zaveznica Nemčije, tako tudi Italija, pokoravati odločitvam Združenih narodov.

V tem primeru ima samo Jugoslavija pravico in dolžnost do svojih narodov, ki so utrpeli ogromno žrtve in škodo upravnaradi Italije, katere danes zastopajo de Gasperi in drugi, da ne podpisuje ničesar, kar bi dejansko povečalo te žrtve in okrnilo upravičene interese jugoslovanskih narodov. To so preduslov odnosi do Julijske krajine in Trsta in niti najmanj ni treba misliti, da bi jugoslovanska vlada mogla podpisati kar koli, kar bi okrnilo interese jugoslovanskih narodov. To so kraji, ki so bili v preteklosti na nepravilni način odvzeti Jugoslaviji in predani Italiji. To je nesporno zgodovinsko dejstvo. Narodi Jugoslavije se nikdar ne bodo mogli sporazumeti z drugo rešitvijo, kot z vrnitvijo teh krajev v sestav njihove države FLRJ. Ponavljam, da ne bomo soglašali niti s kakšno kompromisno rešitvijo, ki bi bila pravi tako v škodo Jugoslavije. Moglo bi giti govora samo o tem, kako bo konvencionalno rešen položaj Trsta, a pri tem ne more biti govora o tem, da bi se Jugoslavija odrekla svojim suverenim pravicam v upravi tega mesta.

«S tem sem odgovoril tudi na naše stališče o vprašanju internacionalizacije Trsta. Za Jugoslavijo je do konca bistveno vprašanje, če bo Trst pod njeno suvereniteto.

«Govorili so o zametstvu o tem, da bi vprašanje miru z Italijo in v zvezi s tem vprašanje Trsta bilo rešiti na mirovni konferenci ali pa celo na zasedanju Združenih narodov. Ko se ima v misli stališče poindnih držav do upravičenih zahtev jugoslovanskih narodov, je jasno, da bi celo nacionalne zahteve in narodno ozemlje Jugoslavije postalo predmet preglaševanja. Jugoslavija ne bi mogla nikoli pristati na tako reševanje vprašanja njenega ozemlja. Tak postopek bi mogel privedi do zelo resnih sprememb v zadržanju Jugoslavije do Združenih narodov.

«Zadnji izpadi v italijanski ustavodajni zbornici jasno prikazujejo, da petratno poudarjajo Italija s strani zahodnih velesil znova poživlja napadalni imperialistični duh v tej državi in to v prav pravi Jugoslaviji. V tej zbornici govore italijanski državniči sredi splošnih aplavzov o italijanskem Zadr, Reki, Istri, Slavonskem Primorju itd., a pri tem ni slišati niti ene besede, kako bi morala Italija popraviti strahne zločine, ki jih je izvršila v Jugoslaviji, ko so posledica zasedbe velikega dela naše države po italijanskih silah. Ni slišati besed niti o tem, da bi vzpostavili boljše odnose z našo državo, temveč kopijo nove žalive in klevete proti našim narodom in voditeljem naše države.

«Vse to v mnogem potrjuje, da med stališčem današnjih odgovornih ljudi v Italiji do naše države in stališčem, ki je bilo za časa Mussolinija, ni v bistvu nikake razlike, a to ni samo škodljivo za interese Jugoslavije, temveč je tudi nevarnost za mir, česar bi se Združeni narodi morali zavedati.

BEGUNCI NA DANSKEM

Kodaň, 27. junija
Generalisim Stalin je, v razgovoru, ki ga je imel z danskim zunanjim ministrom Gustavom Rasmussenom, ki je bil na obisku v Moskvi, izjavil, da je pripravljen sprejeti na sovjetsko zasedbeno področje v Nemčiji polovico od skupnih 250.000 nemških beguncev, ki so zdaj na Danskem.

V LONDONU PREUČUJEJO DRUGO ALBANSKO NOTO

London, 27. junija
V Londonu so sprejeli in zdaj preučujejo drugo noto, ki jo je poslala albanska vlada na britansko kraljevo radni streljanje na britanske križarke blizu Krfa s strani albanskih baterij.

Poročilo nata dodaja: «To je prvi namig suna, da so četniki v resnici izjavili pritisk na ameriške letalce, čeprav v obtožnici omenjajo dva ameriška letalca, po rodu Francosca, ki nista natančneje identificirana in o katerih menijo, da so ju ubili.

Vsekakor pa je v tem primeru prva ni imela načrta reči, da so te 4 ubili, temveč je izjavil, da jih je videl žive in zdrave ter da je pozneje slišal, da se dva od teh nista več vrnila v domovino.

Pozneje je Miloš Trifunović, ministri predsednik v avgustu in septembru 1. 1943 in bivši minister za vzgojo v londonski vladi prikal kot obremenjena priča ter nastopil v obrambo bivšega veleposlanika v Združenih državah Konstantina Fotika. Glede na trditve oboje, da je Fotić delal za razpad Jugoslavije, je izjavil, da je Fotić bil predsednik Rooseveltu in ga zaprosil pomoči za Jugoslavijo.

Sodišče obtožuje Fotika, da je pomagal neki ženi iz znane bogate družine v Beogradu.

JUGOSLAVIJA NE BO PRIKLJUČILA ALBANIJE

Beograd, 27. junija
Bolgarski list »izgrad« je objavil vest, da je obisk albanskega ministrskega predsednika v Beogradu v zvezi z morebitno priključitvijo Albanije k Jugoslaviji. Albanski uradni organi so o tem izjavili, da je vest brez vsake podlage in da je tendenciozna.

PROTI OBVEZNI VOJAŠKI SLUŽBI NA ANGLESKEM

London, 27. junija
Sedemdeset članov laburistične stranke, pod vodstvom pacifista Rhysa Daviesa, je predložilo britanskemu parlamentu spomenico, s katero predlagajo ukinitve obvezne vojaške službe v mirni dobi v Veliki Britaniji. Spomenica pravi med drugim: «Ta zbornica misli, da obvezna vojaška služba v mirni dobi ne odgovarja trditvam de-žle in jo je treba ukiniti, kakor hitro mogoče.»

FRANCOZI RAZŠIRILI VOJAŠKO ZASEDBO V INDOKINI

Pariz, 27. junija
Medtem ko zaključujejo zastopniki Viet Nama (nacionalistične vlade v Indokini, in francoski predstavniki razgovore o zahtevi po avtonomiji, ki jo je predložil Viet Nam, poročata časopisna agencija »France Press«, da so Francozi razširili svojo vojaško zasedbo v južni Indokini, tako da obsega tudi področje Banethout. Kakor pravi ta agencija, so izvršili to premikanje v namenu razširiti prebivalstvo proti teškim rekcijam, ki jih vrlijo v njegovo škodo brez vsake odškodnine oblasti Viet Nam.

PRISOTNOST AMERISKIH ČET NA KITAJSKEM

Washington, 27. junija
Na neko vprašanje o zahtevi voditelja kitajske komunistične stranke Mao Tse Tung, naj Združene države nehajo vojaško podpirati osrednjo kitajsko vlado in umakne svoje čete iz Kitajske, je predstavniki ameriške vlade izjavili, da so te sile na Kitajskem zato, da pomagajo kitajski vladi pri ispravitvi japonskih čet iz države. Ti predstavniki je izjavili, da je to edini smoter prisotnosti ameriških odlokov na Kitajskem, ki so tam na prorojito kitajske vlade. Dodal je, da je na Kitajskem še znatno stevilo Japoncev.

CURACAO IN SURINAM ZAITEVATA SAMOUPRAVO

Haag, 27. junija
Zahodnotindski nizozemski koloniji Curacao in Surinam (nizozemska Guajana) sta predložili nizozemski kralji prošnjo za dovolitev samouprave v večjem obsegu. Curacao je »menoval odbor, ki ga zahteva, da se posvetuje z nizozemsko vlado o načinu, kako priiti do avtonomne vlade, ki bi imela enake pravice z drugimi deli imperija. Prošnja Surinama izraža željo svetovne kralje in kraljevihi listi in izražajo željo prebivalstva, da dobi svobodo urejati svojo, je notranja vprašanja.

ŠPANSKI GENERAL RAZREŠEN DOLŽNOSTI

Madrid, 27. junija
Generala Francisco de Borbon, y de la Torre so razrešili dolžnosti generalnega stotnika Valladolida, to je poveljnika sedmega vojaškega okrožja, armadnega zbora. Niso navedli vzrokov za to razrešitev Generala y de la Torre, ki je bil na obisku v Madridu, da je pripravljen sprejeti na sovjetsko zasedbeno področje v Nemčiji polovico od skupnih 250.000 nemških beguncev, ki so zdaj na Danskem.

SOVJETSKI INŽENIRJI V MILANU

Milan, 27. junija
V Milan je prišla komisija sovjetskih inženirjev, ki bodo v bližnjih dneh obiskali največje tovarne Milana in Lombardije, da si bodo tako na jasen glede učinkovitosti italijanske industrije in o močnosti zadovoljitve morebitnih naročil iz Sovjetske zveze.

ANGLIJA O PLEBISCITU

Britanski poslanik v Atenah sir Clifford Norton je obvestil grškega ministrskega predsednika Konstantina Tsaldarisa, da bi Velika Britanija obžalovala, če bi omejili plebiscit o ustavnem vprašanju, ali bo v kratkem v Grčiji, na referendum, pri katerem bi se narod moral enostavno izjaviti o tem, ali želi vrnitev kralja Jurija v domovino ali ne.

GRŠKI PLEBISCIT

bo 1. septembra
Močna opozicija
Atene, 27. junija
Po celonočni seji grške zbornice je nad 200 poslancev vladne stranke in drugih monarhističnih skupin z vzklikom izglasovalo načrt zakona, ki odreja

G O Z D A R S T V O

Pogozdovanje v Angliji

Ponovno pogozditev Velike Britanije imamo lahko za eno izmed najpomembnejših del angleške obnove. V šestih letih druge svetovne vojne, ko je bilo mogoče prevažati les iz drugih dežel le na račun hrane in orožja, so morali Angleži posekati mnogo svojih gozdov, da so dobili potreben les. Posekati so morali celo več kot v prvi svetovni vojni, ko so porabili del svojih najlepših gozdov na površini več kot 450.000 jutov. Skode, ki je bila povzročena angleškemu gozdu v letih 1914 do 1918, ni bilo mogoče popraviti v vseh po vojnih letih. Lahko si mislimo, kako težko bo popraviti šele skode, ki je bila angleškemu gozdarstvu povzročena v teku druge svetovne vojne.

Ze leta 1919 so spoznali, da se je treba pogozdovalega dela lotiti z vso resnostjo. Zaradi tega so ustanovili poseben urad strokovnjakov — tako varno gozdno komisijo. Komisija si je dala nalogo skrbeti za pogozdovanje in pripravišati načrte za to delo. Na žalost pa so v poznějšíh letih strokovnjaki na leteli na velike težave, zlasti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev za ureditve načrtov. Dogodilo se je celo, da so morali nekoč uničiti 70 milijonov mladih dreves, ker ni bilo mogoče pravočasno preskrbeti potrebnih sredstev, da bi jih posadili.

Kljub vsem težavam pa je komisija vendar dosegla nekaj pomembnih uspehov. Vsako leto je n. pr. nakupila povprečno 31 tisoč jutov gozdne zemlje (približno 15 tisoč hektarjev) ter v teku prvih 10 let zasadila približno 140 tisoč jutov ali približno 70.000 hektarjev v iglavcih in listavcih. Nakupili so tudi 4 angleške narodne parke; leta 1945 je komisija nadzorovala preko 600 tisoč hektarjev gozdnih zemljišč, t. j. taklo, kolikor je bilo v predvojni Sloveniji vseh gozdov. 250.000 hektarjev teh gozdnih terenov je bilo dejansko zaraščeno z gozdom.

Leta 1943 je gozdna komisija objavila 50 letni načrt za sistematično pogozditev 5 milijonov jutov ali približno petdeset milijonov hektarjev zemlje. Ko bo ta načrt uresničen, bi znašal prisrček vseh britanskih gozdov približno 60 milijonov hektarjev, kar bi bilo približno enako kot v gozdu v Angliji leta 1919.

Trenotna površina britanskih gozdov znaša le 5,5% celotne površine Vel. Britanije. Kot primer navajamo, da je znašala gozdna površina predvojne Slovenije približno 40% vse zemlje. Gozdna komisija v Angliji vidi, da bo leta 2000 približno 9% vsega britanskega ozemlja pokrito z gozdom.

Ta veliki pogozdovni načrt zahteva velikega množice mladih dreves. Računajo, da bodo porabili približno 700 milijonov sadik. V teku druge svetovne vojne so v angleških in škotskih drevesnicah z veliko vlogo vzgajali mlade sadike. Tako razpolagajo danes s 320 milijoni mladih sadik. Samo na ta način bo mogoče izvesti ogromen pogozdovni program v Angliji.

Kot pri nas je tudi v Angliji potreba po mehlem lesu neprimerno večja kot potreba po trdem lesu. Zaradi tega gozdna komisija zanjima predvsem za sajenje iglavcev. Od lesa, porabljenega v Angliji v zadnjih letih, odpade na iglavce približno 94%, na trdi les pa le približno 6%.

V Angliji je znano, da iglavci posebno dobro uspevajo in hitro rastejo. Zaradi tega gozdna komisija ne misli saditi samo običajnega domačega škotskega borja, ki že od nekdaj raste po vsej Vel. ce, ki jih je zdaj v večjem in manjšem številu najdemo zlasti v angleških državnih gozdovih. Sorn spada predvsem sredozemski borov, norveška smreka in macesen.

A. I. CRONIN

KALEJDOSKOP

«Kako bi vaš ubogi oč grajal takšne barbarske oblike», je nadaljeval z domisljavo kretljivo prsta sir Walter Selby; to kretljivo so mu odpustili, ker mu je bila prirojena. «Spominjam se, nekoč, v stolinici...»

Sir Walter je razpletel pogovor, kajti študiral je umetnostno zgodovino in kadar je prišel do svojega konjika, ni bilo nikogar, ki bi ga lahko ustavil. Poleg tega je imel veliko simpatijo do Miss Fanshawe — izobražena žena in dobrega okusa — in rad ji je pripovedoval, kar je bil zaljubljen v svoj glas ter ga je rad poslušal. «Njegova navada je, da otepla svoje besede, kot zlatar, je mislil Preston, medtem ko je Fany sledila samo z enim usmehom reči: boš sed Walterja ter potprejivo čakala prilika, da bi ga prekinila. In tedaj, ko se ji je ponudila priložnost, jo je izrabila: «Sir Walter, ga je prekinila,

«Sir Walter, ga je prekinila,

ZANIMIVOSTI

Sovjetski pevski in plesni zbor «Reda zastava» je zaključil svoje potovanje po Češkoslovaški, kjer je bil povsod velike uspehe. Pred odhodom skupine je priredil češki ministrski predsednik Fierlinger sprejem v čast profesorju Aleksandrovi in njegovim sodelavcem.

Ameriški veleposlanik v Pragi je uradno vrnil nekemu zastopniku češkoslovaške vojske številna umetniška dela, ki so jih našli na odnešli med vojno iz Češkoslovaške.

Banditi so oropali in nato odpeljali župana dr. Bazilija Marlinia iz Caronije na Siciliji. Banditi so odšli v njegovo stanovanje ter odnesli denar in obleke v skupni vrednosti za več kot dva milijona lir. Nato so odpeljali župana; ženi so poslali pismo, v katerem zahtevajo za njegovo izpustitev 11 milijonov lir.

Iz Bremena je plula v francoske vode biva nemika prekooceanska ladja «Europa», ki bo odšla naprej plula pod francosko zastavo in bo nosila ime «Liberte». Ladjo so pred kratkim izročili Franciji na račun reparacij.

Ameriške vojaške oblasti so v Pekingu aretirale dva nacistična vojuna, ki sta, kakor zatrjujejo, po nemškem porazu nadaljevala z radikalnimi oddajami, ki so bile sovražne zavezniškim in sta pošiljala Japoncem obvestila o bodočih ameriških izkrcanjih.

IZ SLOVENIJE

Cesta Ljubljana-Vrhnika, ki je poleg železnice Maribor-Trst najvažnejša zveza Slovenije z Julijško krajino, je nujno potrebna temeljitega popravila. Ljudska oblast se je odločila, da bo v letošnjem in prihodnjem letu modernizirala cesto Ljubljana-Planina. Letos je v načrtu modernizacija ceste do Vrhnike. Z načelnimi deli so že pričeli. Novo cesto bodo betonirali nekako tako kot cesto Ljubljana-Kranj. Siroka bo 12 in pol metrov; krajšica samo pa bo široka 7 in pol metrov. Na vsaki strani ceste bodo poleg tega zgradili še tri metre kolesearske poti. Cesta bo grajena za maksimalno hitrost 100 kilometrov na uro.

Tovarna celuloza V Vidnu pri Krškem je v maju proizvedla 11,5% več kot v aprilu. V lužnici so prišli na površje približno 5 hektarjev, bi bila dovolj velika tudi za reko nekaj prečevov in perutnin. Gozdni delavci, ki bi postal srečen lastnik takega doma, bi na svoji mali kmetiji lahko pridelal dovolj krompirja zase in za družino.

Gozdni delavci, ki bi najel ali kupil tak kosček zemlje s hišico, bo obenem prejel zagotovilo, da bo vsaj 150 dni na leto redno zaposlen z gozdnim delom.

Načrt, ki smo ga pravkar opisali, predstavlja lep primer načrtnega gospodarstva, ki pa prav nič ne moti gospodarskega življenja na splošno, enako pa tudi ne gozdnega gospodarstva samega. Zanimivo bi bilo videti, kako se bodo načrti gozdne komisije obnesli v bodočnosti. Izgleda so povojni in iz tega primera bi se tudi pri nas lahko marsikaj naučili. Kot vsakdo ve, je pri nas še nešteto možnosti za pogozdovanje. Mnogo je namreč predelov, ki niso uporabljeni za nobeno drugo kulturo kot za gozd.

Umrla so: Ivanka Lasič-Bratina, vdova po kasnelem svetniku, Borut Heng, Zarko Zajc, brivski mojster, Marija Leban, Nada Gajec, Ljilja Dečman, žoliki upravitelj, Josip Kysalik, Stele Marijana, hlaša posestnica, Viktor Kolesa, član glavnega odbora ESDZ, Pavel Štanič, trgovec, Avgust Kastelic-Stavanja, Herman Vrenjak, vsi iz Ljubljane; Marjan Brenak, pedagogični tečajnik s Stožice, Marija Petelin-Skofca iz Ortnika, Marija Hojak-Ušakar z Rodice, Milan Kovčar iz Podgorici, Štefan Filipčič, trgovec in posestnik v Sv. Jakobu v Slov. gorah, Ivan Ivančič, organist v Zdobah, Marija Koprivec v Zaln.

javo, pričakovanje bolnikov in pazljivo prisotnost strelca. Dv, vse to je ljublj. Naj bi odstopili? Kdo mu uva priprepetavati takšno brezumno besedo? Odstopiti... odpovedati se svojemu kraljestvu in v ojaletu neomajnemu gospodarstvu? Oh, ne! Imel je še dosti časa za to: eno, dve leti, morda še več, dokler bo sposoben vzbuhati takšno obdobje in v takšno veliko spoštovitost.

«Ej, pogledaj, Selby sam! mrmra Zofija. «Krasen mož!» Miss Baxter ji ni odgovorila, toda na njenih ustnicah je bilo videti izraz upanja. Ve, da ji bo sir Walter osebno odzvel svoje, Končno...! Toda ne, sel je mimo, že nadaljuje svojo pot. Obrz se ji je spet ustalost. Ali se res nikoli ne bo mogla rešiti teh preklethih živov?

V nestrpnem pričakovanju, ki je že dolgo trajalo, je mala Julija Lester v svoji postelji št. 9 težko dihalo. Naskrivaj je v lahkotno kretljivo stegnila roko proti zrcalu. Sama s seboj je bila zadovoljna. Samo ustnice se ji zdijo nekoliko blede. Morda bi bilo dobro, če bi se malo namršnila: oh, da bi vsaj imela s seboj svojo lepo svilen haljo, odprto na prsih in posito z rdečimi rožicami na ramah;

JULIJSKA KRAJINA

Odbita zahteva poljedelcev za omilitev obvezne oddaje žita

Aretacija predstavnika Enotnih sindikatov, ki je ukazal kmetom, naj ne oddajajo žita

TRST, 27. junija — Okrožni komisar za tržaško okrožje podpolkovnik J. C. Smuts je odbil prošnjo, ki jo je predložila delegacija kmetov iz Trsta, organizirani pa so jo Enotni sindikati, in sicer za izpustitev dveh kmetov iz Trsta, ki so ju aretirali v ponedeljek, ker sta odklonila izročitev predpisane žita in ker sta se uprila policiji, ki ima nalog, da nadzoruje izvedbo odredbe. Komisar je izjavil, «da takega zapravljjanja živi, medtem ko Evropa (in Trst) prosi živeča, ni mogoče dovoliti».

Poročilo o aretiranju delegacije s podpolkovnikom Smutsom, ki ga je izdal večerj Public Relations Office, Zavezniške vojaške Uprave pravi:

«Včeraj je komisar tržaškega področja sprejel delegacijo kmetov iz tržaškega okrožja, ki so jo organizirali Enotni sindikati. Delegacija je prišlovala nad uvedbo odredbe za zbiranje žita in zaradi nadzorstva s strani policije, ki ga ima opravljati pri uvedbi zakona o poljedelstvu. Zahtevala je med drugim tudi izpustitev dveh kmetov, ki so ju aretirali, ker sta nasprotovale oddaji žita; poleg tega je delegacija zahtevala, da bi umaknili policijo, ki trenutno nadzoruje izvedbo zakona.

Podpolkovnik Smuts je odklonil obe zahtevi. Naglasil je, da je zakon o oddajanju žita popolnoma jasen in da sta oba kmeta, potem ko so ju o tem opozorili, prekršila zakon, ker sta odklonila obvezno oddajo žita v prid obnovi. Zato bosta morala ostati v zaporu. Policije ne bodo umaknili, ker je nasprotovanje kmetov obvezni oddaji žita, delo, ki so ga organizirali Enotni sindikati ter druge skupine; policija je potrebna, da zagotovi izvajanje zakona.

Naglasil je, da takega nasprotovanja ni mogoče trpeti. Kot posledica tega se kvarijo vsak dan na poljih tone žita. Takega zapravljjanja žita, med tem ko Evropa in Trst nujno potrebujejo živeča, ni mogoče dovoliti, pa naj bi kar koli govorilo v prid temu vprašanju. Zakon o obvezni oddaji žita ima namen zbiranje živeča za ljudstvo ter ga moramo zato spoštovati in izvajati.

Na vprašanje o sedanjih obstoječih razmerah je podpolkovnik dejal, da v velikem delu področja malto, a da v nekem delu ne oddajajo žita. Vzkroc temu je predstavniki Enotnih sindikatov, ki je včeraj in danes ukazal kmetom naj žita ne oddajajo.

Tega človeka smo aretirali, je izjavil podpolkovnik Smuts ter je dodal: «Upam, da se bo prebivalstvo

GOSPODARSTVO

Glede na deblakacijo italijanskih dobroimetij v Združenih državah javljajo, da morajo vsi, ki bi hoteli izkoristiti svojo imovino v Združenih državah vložiti prošnje, naslovljene na posetnike njihovih dobroimetij. Hranilce te imovine bo nato prošnjo predložili v Združenih državah za končno deblakacijo. Omenjene prošnje lahko sprejemajo vse italijanske banke, ki imajo svoje zastopnike v Združenih državah, morejo prizadele osebne dvigniti po 100 dolarjev na mesec za sebe in nadaljnjih 25 dolarjev za vsako osebo, za katero morajo skrbeti. Toda skupna vsota dvignjenega denarja ne sme presegati 200 dolarjev.

Belgijska vlada je z italijansko sklenila sporazum za zaposlitev 50.000 italijanskih rudarjev v svojih premogovnikih in bo v zameno Italiji dobavila 3 milijone ton premoga za italijansko industrijo. Belgijska vlada se je obvezala, da bodo premogovne družbe dajale italijanskim delavcem primerna stanovanja, potrebno hrano in socialno preaskro in plačo na isti osnovi, ki je določena za belgijske rudarje. V namenu, da zmanjšajo na minimum prenašanje valute, bo

do pošiljanje zaslužkov domov računavali na podlagi kompenzacije, vendar pa bo mogoč strokovni premogovni delavec poslati na mesec domov prihrankov do zneska 25.000 lir.

Britanski izvoz se je v zadnjih šestih mesecih podvojil in je v mesecu maju celo presegel povprečni mesečni izvoz iz leta 1938. Kljub temu znatnemu uspehu britanske industrije pa vrednost uvoza še vedno presega izvoz in se počasi približuje izenačitvi. Glavni proizvajalci britanskega izvoza so avtomobili, stroji, železo in jeklo. Stevilne izvoznice prometov so v primeri z onimi iz leta 1938 naslednje: 6522 avtomobilov v maju 1946 — 3877 leta 1938 in skoraj 40.000 radijskih aparatov v letošnjem maju — leta 1938 pa samo 7000.

Računajo, da bo letošnji pridelek krompirja v Italiji znašal 24 milijonov stotov, kar pomeni v primeri z lanskega leta 15 milijonov stotov več, kar, kljub temu, da povprečje je krompirjev posejane zemlje le malo presega lanskega. Donos krompirja na hektar žemlje se je od lanskega 37 stotov zvišal na 60 stotov.

Fanshawe — na ustih se mu je pojavil nasmešek — «operacija», odšel je po hodniku z dvignjeno glavjo.

Napetost je popustila. «Hvala Bogu!» je zamrmral Preston. «Mislim, da tega ne bo nikoli konec».

Medtem ko je odšel pripravljati mamila, se je Miss Watkins približala št. 16. Zena je mirno ležala in v njenih ušesih ohranjevalo je bilo videti bojaznen pred skrivnostno temo, ki jo bo prav kmalu zagrebel, pred tem, v kateri ji bodo jokljiva rezila zarezala in odprla tonke mrenele njenih možganov.

Toda Fany je strmelno ustavila z gibom roke. «Počakajte, je tko rekla. «Ne odnesimo je še. Saj je še čas». Pustila jo je v sobi pri postelji in skozi dvorna vrata izšla v kuhinjo. Mož ubože je še vedno ves zgrbljen čakal pri ognjalu.

«Hitro stopite k svoji ženi, mi je odločno dejala: tri minute imate časa!» Skočil je na nogo in s tresočimi rokami premaknil stol. Odšel je proti vratom. Fany je še dodala: «Ne dajte ji vedeti, da se boji».

Selby je vstopil v svojo pisarno. Čutil je nujno potrebo, da ostane

Ameriška križarka

na poti v Trst

Washington, 27. junija Ameriško mornariško ministrstvo je javilo, da je 10.000 tonska križarka «Furgo» zapustila Malto, ter pe na poti v Trst.

Križarka «Furgo», ki je vrste «Cleveland», je oborožena z 12 kstpaladnimi topovi ter ima na krovu štiri letala; službo je nastopila ob koncu preteklega leta.

Preiskava o aretaciji britanskega desetarja in treh članov civilne policije

Trst, 27. junija

Krajevne oblasti so pričele s preiskavo o aretaciji, ki so jo izvedli, kot poročajo, jugoslovanski vojniki v nekem kraju v bližini Morganove drte. Aretirali so desetarja britanske vojaške policije in tri člana civilne policije Julijske krajine v Rifemberku.

Postopna deblakacija

odpustov v industriji

Trst, 27. junija

Včeraj zvečer je dala Zavezniška uprava sledečo izjavo, ki obravnava postopno deblakacijo odpustov v industriji.

«Namen Zavezniške vojaške uprave je obdržati formalne linije pri postopni deblakaciji odpustov v industrijskih podjetjih, a istočasno obdržati tudi vse ugodnosti, ki so jih uveljavili skupno z deblakacijo, ki bi jih bilo sicer potrebno odpraviti. Tako je odstotek za meseca julij in avgust 1946 določen na 1% in obvezuje delovni oddelke Zavezniške uprave, da določi do konca avgusta naslednji odstotek.

«Ta odstotek, skupno z 20%, ki so jih dovolili v mesecih aprilu, maju in juniju, znaša skupno 21%, ki so jih uvedli tudi v Severni Italiji, z razliko, da so tam 21% odstotkov porazdelili na dobo treh mesecev, medtem ko je bila na tem ozemlju ista kvota razdeljena na pet mesecev.

«Nadaljevanje deblakacije, določeno na najmanjši odstotek, omogoča obdržati nepreprečene odredbe Splošnega ukaza št. 106 in nadaljevanje z razdeljevanjem posebnih podpor za brezposelnost.

«Istočasno pa se je Zavezniška vojaška uprava, ki je ponovno pregledala splošni položaj na tem področju, odločila razširiti posebno podporo za brezposelnost od 1. julija 1946 dalje tudi na tiste, ki so jih po 31. 12. 1945 odpustili iz družb, trdijo in uradov ki niso industrijski.

«Ta doloba je na vsak način potrebna zaradi dejstva, ker Zavezniška vojaška uprava ne namerava na tem področju uveljaviti odredb, ki bi bile preko tega, kar so po kolektivnih pogodbah in zakonih napravili v pokrajinah, ki jih upravlja italijanska vlada».

Pomoč za Jugoslavijo obtoja iz 2 milijonov 748.375 funtov slatkorja, 1683 funtov penicilina v prahu, 696 funtov tekočega penicilina, 7 lokomotiv ter nad podrgum milijon funtov pšenice moke. Imena ladji, ki so pripeljala pomoč, so naslednja: ameriška parnika «Brham Victory» in «William T. Barry» ter britanski ladji «Nirvana» ter «Morris Sigmans»; vse so pripelje v pristanišče prejšnj teden.

Parnik «Morris Sigmans» je pripeljal veliko pošiljko strojnega orodja, traktorske pluge, jeklene ploče, sladkor, moko, penicilin in lokomotive, skupno 6759 ton blaga ustanove UNRRA za Jugoslavijo.

Ladja je pripeljala tudi 55 ton blaga ustanove UNRRA, večinoma obleke in perila ter 1418 funtov penicilina v prahu za Avstrijo. Poleg tega so iztovorili z ladje 761 ton blaga, ki ga je podaril skupni ameriški odbor za razdeljevanje, in ga bodo prepeljali v Avstrijo.

Parnik «Brigham Victory» iz Alameda v Kaliforniji je pripeljal 709 ton mleka v prahu, poldrugo tona živinskih obrokov za nujno pomoč, 60 ton slanine in 93 ton

ovčjega sira, vse za Jugoslavijo, in 620 funtov milnega praška ter 5.890 funtov slanikov v konzervah in sicer za Avstrijo.

Parnik «William T. Barry» je pripeljal 240 ton olja za Jugoslavijo in 109 ton za Albanijo.

Tovor «Nirvana» je obsegal 19 ton bele kovine, ki jo uporabljajo namesto brona za nadomestne dele pri strojih, 620 mul in 120 konj; ves tovor je namenjen za Jugoslavijo.

Seja občinskega sveta Ureditev ribjega trga Na večeršnjem zasedanju občinskega sveta so razpravljali o dveh glavnih vprašanjih, in sicer o ureditvi ribjega trga in o zapuščini profice Ana Segre baronice Sartorio. Za to zadnje vprašanje, katero je predsednik sveta odvetnik Forti, nazval košljivo in težko (gre za vrednost približno 50 do 60 milijonov lir) so sestavili komisijo, katere člani so svetniki Bressa, Sciolini in Bach z nalogo, da natočno predložijo začetke.

Glede ureditve ribjega trga je svetnik Cattellani, ki je bil poročevalec v imenu določen komisije, podal natančen pregled vprašanja ter svetoval nekatere odločitve za ureditev trgovine ribami na velikem; svetoval je, da bi sestavili komisijo, katere člani bi bili kak majhen trgovec, član zdruge, počenik, ki bi ga imenovala občina, trgovec na veliko in trgovec na drobno, in sicer pod predsedstvom in vodstvom prehranjevalnega urada ali kakšnega drugega urada, ki bi ga določil predsednik občine. Glede tržnih ur je predlagal, da bi bile od 8. do 14. ure. Blagajna tržnica naj bi bila še vedno poverjena Narodni delavski banki. Trg v Barkovljah naj bi ostal tak kot je, razen, da bi občina določila za Barkovlje, čeprav začasno, kakšnega svojega uradnika za ribji trg, medtem ko bi biškijski zavod ali prehranjevalni zavod nadzoroval higijenske prilike.

Pri slučajnostih je, po imenovanju komisije, ki ima nalogo izprazniti svet, ki naj bi sestavljale upravni svet ECA, svetnik Cattellani obravnaval vprašanje tržaškega glasbenega zavoda.

PREHRANA

Bolniki, ki imajo dodatna bolnišniške nakaznice za nabavo testenin za tekoči mesec, si lahko te kupijo v pooblaščenih prodajalnicah do sobote 6. julija. Cena 24 lir za kg. Zdob za otroke do enega leta. Danes so začeli v Trstu razdeljevati po 1 kg zroba, in sicer samo otrokom do enega leta starosti. Konce razdeljevanja v soboto 6. julija; cena 35 lir za kilogram.

Barclay ga je dolgo gledal, toda ne sovražno in obrnil glavo. Katero koli uro v dnevu je prišel, vedno je motil sira Walterja. Nikdar ga ni mogel videti. Bil sta dve nasproti in nepravilni naravi in izven urada je sir Walter označeval svojega asistenta — enepopol gentlemen. (Nad. prih.)

SLAVNA PRETEKLOST KRIŽARKE «MAURITIUS»

TRST, 27. junija — Križarka britanske kraljevske mornarice «Mauritius», admiralska ladja 15. skupine križark, ki je pripadla v tržaško pristanišče pred osmimi dnevi po križarjenju v redozemlju, ob Grčiji, Cipru in Turtiji, je igrala valno vlogo v mnogih zavezniških operacijah.

Za časa japonskega napredovanja decembra 1941, je bila v Singapuru v popravilu, vendar ji je kljub temu uspelo pobegniti. Ob invaziji na Sicilijo, je ladja tvorila del oboroženih sil pod poveljstvom kontraadmirala Harcourt. Pri Salerno se je udeležila operacij prvih desetih dni; po izjavi Nemcev so njeni topovi omogočili uspešno zavezniško izkrcanje.

Od tedaj dalje je «Mauritius» vodila obstreljevanje ladij vzdol norveške obale. Požene je ob norveški obali skupno s kraljevsko ladjo «Diadem» napadla tri nemške rušilce, ki so bili vsi težko poškodovani. Ladja je opremljena z najmodernejšimi aparati.

«Mauritius» ima posadko preko 650 moških, ki imajo urejeno določeno življenje. Poleg pomorskega vajbanja, imajo vsak dan kulturna predavanja o različnih predmetih, uče se tujih jezikov itd.

Križarka «Mauritius» je 10. junija postala admiralska ladja v 15. skupini križark, in sicer pod poveljstvom kontraadmirala H.R.G. Kishabana, C.B., C.B.E.

T R S T

Izjava Prosvešnega oddelka ZVU o šolah pri sv. Ivanu in v ulici sv. Frančiška

Prosvešni oddelk ZVU javlja, da je bil na slovenskih osnovnih šolah v Trstu pri sv. Ivanu in v ulici sv. Frančiška pouk prekinjen ob 17. uri 26. junija; vzpostavljen je bil spet ob 8. uri danes zjutraj.

Slovenske javne šole pri sv. Ivanu in v ulici sv. Frančiška se niso držale določenega učnega načrta, so niso vzdržale vsakega političnega delovanja ter niso uveljavile uradno priznanih učbenikov. Zato so prekršile vse državljanske in demokratske dolžnosti občestva in so se pregrešile proti odgovornosti, ki so jo dolžne izkazati otrokom svobodoljubnega človeštva. Prosvešni oddelk je že snkrat prikazal staršem, učencem in učiteljem potrebo, da se oprejejo resno in vestno pouka, ki jim ga je do zdaj nudila slovska uprava.

Osnovne šole pri sv. Ivanu in v ulici sv. Frančiška so pričele pouk z učiteljskim zborom, ki se je obvezal, da se bo ravnal po predpisanih šolskih navodilih. Ponovno bodo sprejeti samo tisti učenci, katerih starši bodo izrazili željo, da se vzgajajo njihovi otroci po uradnem učnem načrtu in da uporabljajo odobrene učbenike, ki so bili razdeljeni brezplačno in bodo izjavili, da se ne bodo posluževali šol kot sredstva za propagando ali politični pritisk.

Ti zavodi bodo edine slovenske šole, ki bodo priznane v zgoraj omenjenih okoliščinah.

Nad 10.000 ton blaga iztovorjenega v tržaškem pristanišču

V tržaškem pristanišču so v zadnjih dneh raztovorili s štirih tovornih ladij nad 10.000 ton blaga ustanove UNRRA in velike količine blaga, ki so ga podarile zasebne ameriške in britanske ustanove. Blago bodo prepeljali v Jugoslavijo Avstrijo, Mačarsko in Albanijo.

Blago, ki ga bodo razdelili na tržaškem področju, predstavlja več, činoma obleke za moške, ženske in otroke; poslal ga je skupni ameriški odbor za razdeljevanje z ladjo «Morris Sigmans», ki je pripeljala iz New Yorka.

Pomoč za Jugoslavijo obtoja iz 2 milijonov 748.375 funtov slatkorja, 1683 funtov penicilina v prahu, 696 funtov tekočega penicilina, 7 lokomotiv ter nad podrgum milijon funtov pšenice moke. Imena ladji, ki so pripeljala pomoč, so naslednja: ameriška parnika «Brham Victory» in «William T. Barry» ter britanski ladji «Nirvana» ter «Morris Sigmans»; vse so pripelje v pristanišče prejšnj teden.

Parnik «Morris Sigmans» je pripeljal veliko pošiljko strojnega orodja, traktorske pluge, jeklene ploče, sladkor, moko, penicilin in lokomotive, skupno 6759 ton blaga ustanove UNRRA za Jugoslavijo.

Ladja je pripeljala tudi 55 ton blaga ustanove UNRRA, večinoma obleke in perila ter 1418 funtov penicilina v prahu za Avstrijo. Poleg tega so iztovorili z ladje 761 ton blaga, ki ga je podaril skupni ameriški odbor za razdeljevanje, in ga bodo prepeljali v Avstrijo.

Parnik «Brigham Victory» iz Alameda v Kaliforniji je pripeljal 709 ton mleka v prahu, poldrugo tona živinskih obrokov za nujno pomoč, 60 ton slanine in 93 ton

ovčjega sira, vse za Jugoslavijo, in 620 funtov milnega praška ter 5.890 funtov slanikov v konzervah in sicer za Avstrijo.

Parnik «William T. Barry» je pripeljal 240 ton olja za Jugoslavijo in 109 ton za Albanijo.

Tovor «Nirvana» je obsegal 19 ton bele kovine, ki jo uporabljajo namesto brona za nadomestne dele pri strojih, 620 mul in 120 konj; ves tovor je namenjen za Jugoslavijo.